

[Heilesen.]

en lovgivning, vi må være forsigtig med, og som man må søge at afvikle. Vi ved jo, at i henhold til loven om ajlebeholdere og gødningsspladser baseres lånene på fortrinsret. Fortrinsretten ifølge denne lovgivning kan have en meget uheldig virkning overfor vor realkredit, kreditforeninger, banker og sparekasser, hvis de af den grund er nødsaget til at indsnævre deres lånegrænser. Derfor vil jeg gerne henstille til den højtærede landbrugsminister, at man strøg fortrinsretten i disse tilfælde.

Løvrigt er der jo, som jeg allerede har nævnt, tale om forlængelse af en tidligere lovgivning, som i sin tid navnlig blev fremkaldt af ønsket om at skabe ny beskæftigelse, og i den henseende har den også haft sin store betydning. Jeg vil gerne på mit partis vegne tilsige vor støtte til lovforslagets gennemførelse, men jeg vil henstille, at vi får lejlighed til at se på det i et udvalg.

Peder Jakobsen: Jeg er fuldstændig enig med det ærede medlem hr. Heilesen, som lige har sagt, at denne lovgivning faktisk burde være under afvikling, og jeg vil gerne tilføje, at under normale forhold ville mit parti ikke være tilhænger af en lovgivning som denne, fordi vi principielt mener, at der bør føres en sådan landbrugspolitik, at erhvervet kan hvile i sig selv og løse de opgaver, som det er naturligt for erhvervet selv at løse. Da denne lovgivning blev startet, var krigen over os, og husdyrholdet var måske ude for endnu større vanskeligheder end i dag, samtidig med at loven vel også var en beskæftigelsesforanstaltning for danske arbejdere.

Jeg må jo desværre indrømme, at f. eks. spørgsmålet om ensilagebeholdere i ethvert landbrug langtfra er løst endnu, og at det skulle være tilfældet, var måske også for meget forlangt, men jeg mener, at der bør sættes ekstra fart på, så denne lovgivning i alt fald kan høre op efter en begrænset tid. Den bør høre op af to grunde. For det første nævnte jeg, at erhvervet burde løse sådanne opgaver selv, og for det andet bør spørgsmålene være løst, den dag Marshallhjælpen hører op og det måske bliver endnu vanskeligere at skaffe oliekager til landbrugets husdyr, end det er i dag. Derfor kunne jeg tænke mig at stille det spørgsmål til den højtærede landbrugsminister, om ministeren ikke vil være med til at gøre loven tidsbegrænset, således at ansøgninger om lån skal være indgivet inden en bestemt dato omkring Marshallhjælpens ophør. Jeg

tror, det ville ruske op i de landmænd, som endnu ikke har opdaget ensilagens betydning for vort husdyrhold.

Jeg skal ærligt indrømme, at jeg er mest tilhænger af lån til de landmænd, som virkelig ikke magter at løse opgaven selv, som ikke har den fornødne kapital til rådighed, og med hensyn til tilskudslove vil jeg gerne have lov til at sige, at det er en krigspræget lovgivning, en form, som vi konservative mener i alt fald indenfor et kort åremål burde høre op på sådanne områder; for jo mere sådan tilskudslovgivning griber om sig, jo mindre bliver den enkelte herre over sin egen økonomi, fordi disse tilskud, som andre skal have, skal betales af det samlede samfund i form af skatter.

Jeg indrømmer, at der er et stort spørgsmål, der her skal løses, og det skal helst løses hurtigt. Husdyrholdet har ved devalueringen igen fået den korte hammel, men vi landmænd — og samfundet vel også — må jo have lov til at håbe, at det ændrer sig en gang til. Husdyrholdet skifter jo ikke i erhvervet, som man har sædskifte, og i det lange løb er det min faste overbevisning, at både landmanden og samfundet er bedst tjent med det store husdyrhold. Derfor er mit parti også villigt til at drøfte lovforslaget i et udvalg i håb om, at ensilerings-spørgsmålet bliver løst indenfor et kort åremål, og jeg skal med disse få bemærkninger anbefale lovforslaget til velvillig behandling i et udvalg.

Aage Fogh: Dette lovforslag, som indeholder bemyndigelse til at anvende 15 mill. kr. som lån eller tilskud til de nævnte formål, er en videreførelse af tidligere love, der nu samles i een. Hovedbestemmelsen er den, at til ajlebeholdere og møddingsteder kan man opnå en belåning på 90 pct. af omkostningerne til et beløb af mellem 400 og 6 000 kr. Lånet er rentefrit i hele dets løbetid. Det er afdragsfrit det første år, hvorefter det afdrages over 10 år. Hvis det drejer sig om ensilagebeholdere, kan der lånes 75 pct. til et beløb mellem 300 og 7 000 kr. Lånet er også her rentefrit, afdragsfrit eet år, hvorefter det afdrages på 5 år. Hvis landmændene foretrækker i stedet for lån at få direkte tilskud, kan de opnå 25 pct. af udgifterne i direkte statstilskud, dog højst 1 600 kr.

Der er jo ingen tvivl om, at såvel møddingsteder som ajlebeholdere og ensilagebeholdere er formålstjenlige, og at de burde findes ved ethvert landbrug af nogenlunde størrelse. Der er i og for sig kun een ting, der er grund til at undre sig over i den forbindelse, og det er, at de ikke allerede